

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Haridus- ja Noorteamet
info@harno.ee
A.H. Tammsaare tee 47
Tallinn
11316, Harju maakond
Registrikood: 77001292

17.09.2025 nr 11.2-1/25/4327

OTSUS finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood 70007340, edaspidi *RTK*, *rakendusüksus*) teeb Vabariigi Valitsuse 05.07.2018. a määruse nr 55 „Aastatel 2014–2021 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus nr 55*) ja Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi ning Norra Kuningriigi Välisministeeriumi ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi komitee vahel 13.09.2019. a sõlmitud programmi „Local Development and Poverty Reduction“ raames otsuse Haridus- ja Noorteameti (edaspidi *toetuse saaja* või *hankija*) projektis „Noortevaldkonna digihüpe“ (nr 2014-2021.1.05.21-0161; edaspidi *projekt*).

Rakendusüksus tuvastas, et projekti partner MTÜ Eesti Noorsootöötajate Kogu on huvide konflikti eirates ostnud teenuseid oma töötajatega seotud ettevõtetelt ja et toetuse saaja ei ole projektiga seotud hankelepingu muutmisel järginud riigihangete seaduses (edaspidi *RHS*) sätestatud nõudeid, mistõttu kohaldab rakendusüksus rikkumistega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb mitteabikõlblikuks kuluks 1788,90 eurot (käibemaksuta)**.

Otsuse tegemise aluseks on määruse nr 55 § 6 lõige 2, § 9 lõige 1 ja § 10 lõige 2, sotsiaalministri 20.01.2021. a käskkirjaga nr 9 kinnitatud avatud taotlusvooru „Nutikad lahendused noorsootöös“ elluviimiseks toetuse andmise tingimused ja kord (edaspidi *Kord*) punkt 30, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 21 lõige 1 ning § 22⁸, samuti Rahandusministeeriumi 23.05.2025. a projekti audit lõpparuanne nr NOR-EMP-42/2025 (edaspidi *auditi lõpparuanne*), projekti raames esitatud kuludokumendid (edaspidi *KD*) ning toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

Korra punkti 27.1.6. kohaselt peavad toetuse saaja ja partner järgima hangete läbiviimisel riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses. Toetuse saaja on Haridus- ja Noorteamet, kes on hankija RHS § 5 lg 2 punkti 1 mõistes ning sellest tulenevalt peab toetuse saaja järgima riigihangete seaduses sätestatud korda.

Ühendmääruse § 10 lõike 3 kohaselt peab partner, kes ei ole riigihangete seaduse tähenduses hankija, järgima riigihangete seadust, kui toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses.

Vastavalt Norra finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusmääruse ja Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi *EMP*) finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusmääruse¹ (edaspidi koos *rakendusmäärus*) artikli 8.15 punktile 1 järgitakse programmide ja projektide rakendamise kõikidel tasanditel siseriiklikku ja Euroopa Liidu riigihangetele kohalduvaid nõudeid.

Tulenevalt määruse nr 55 § 10 lõikest 2 lähtutakse rikkumiste korral perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS*) §-s 45 sätestatud finantskorrektsiooni alustest ja ühendmäärusest. STS § 45 lg 1 punkti 3 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust.

1. Tuvastatud rikkumised

Rahandusministeerium viis läbi projektiauditi nr NOR-EMP-42/2025, mille raames on tuvastatud järgmised rikkumised:

- projekti partner MTÜ Eesti Noorsootöötajate Kogu (edaspidi *projekti partner*) on huvide konflikti eirates otnud teenuseid oma töötajatega seotud ettevõtetelt;
- lepingu muutmisel ei ole järgitud riigihangete seaduse üldpõhimõtteid.

Rakendusüksus käsitleb loetletud rikkumisi alljärgnevates alapunktides 1.1 ja 1.2.

1.1 Projekti partner on huvide konflikti eirates otnud teenuseid oma töötajatega seotud ettevõtetelt

1.1.1 Rikkumise asjaolud ja toetuse saaja selgitused

Toetuse saaja ja projekti partner sõlmisid projekti raames 20.10.2022. a partnerluslepingu nr 6.4-3/22/3 (edaspidi *partnerlusleping*). Projekti abikõlblikkuse periood on 01.02.2022–29.12.2023. Projekti raames pidi partner toetama ja arendama vähemalt 100 noorsootöötaja digipädevusi õpikogukonna arendamise ja temaatiliste koolituste kaudu. Eesmärgi täitmiseks ostis projekti partner koolitusteenuseid muuhulgas oma töötajatega seotud ettevõtetelt, kokku summas 6 750,00 eurot. Samal ajal olid töötajad kaasatud projekti elluviimisse ning nende töötasu oli projekti raames arvestatud abikõlblikuks.

Rakendusüksus tuvastas, et projekti partner on projekti raames teenuseid soetanud järgmistelt oma töötajatega seotud ettevõtetelt:

- ✓ Staarkana OÜ-lt (16654910) on teenuseid tellitud üheksal korral, kokku summas 3 800,00 eurot (arved perioodil 15.02.2023–18.09.2023). Äriregistri andmetel on K.M. Staarkana OÜ juhatuse liige ja 100% omanik alates 17.01.2023. Projekti elluviimise ajal töötas ja töötab ka täna K.M. Eesti Noorsootöötajate Kogus (kodulehe andmetel on K.M. Eesti Noorsootöötajate Kogu tegevjuht [Meeskond ja juhatuse - Eesti Noorsootöötajate Kogu](#)). Äriregistri andmetel oli K.M. Eesti Noorsootöötajate Kogu juhatuse liige esindusõigusega 02.06.2023–28.01.2025. Vastavalt 12.01.2023 sõlmitud töölepingule täitis isik projekti diginoorsootöö suunajuhi ülesandeid, mis on toodud partnerluslepingus. Töötaja K.M. töötasu oli projektis abikõlblik.
- ✓ Krohv Stúdio OÜ-t (14309563) on teenuseid tellitud kahel korral, kokku summas 1 200,00 eurot (arved 14.04.2023 ja 19.09.2023). K.M. oli perioodil 09.08.2017–17.01.2023 Krohv stuudio OÜ juhatuse liige ja 50% osanik. Ettevõtte kaasasutaja ja teine juhatuse liige oli I.T., kes on ettevõtte juhatuse liige ja 100% osanik tänaseni.

¹ Norra Välisministeeriumi poolt 23.09.2016 vastu võetud „Norra finantsmehhanismi 2014–2021 rakendusmäärus“

- ✓ H.G. ja Continuum OÜ-lt (16060636) on ostetud noorsootöötajate koolituse väljatöötamise konsultatsiooniteenust maksumusega 1 750,00 eurot (arve 19.12.2022). Konsultatsiooni läbiviimise periood oli oktoober kuni detsember 2022. Kogu projekti läbiviimise ajal töötas H.G. Eesti Noorsootöötajate Kogus tegevjuhina. Äriregistri andmetel on H.G. ühtlasi ka Continuum OÜ üks juhatuse liikmetest ja 50% osanik alates 24.09.2020.

Toetuse saaja 18.07.2025. a selgituse kohaselt ei küsitud koolituste osas hinnapakumisi, kui summad jäid alla 5 000 euro ja sooviti anda võimalus digivaldkonna spetsialistidele koolituste läbiviimiseks, kes olid ka kursis noorsootöö maastikuga. Toetuse saaja selgitas veel järgmist: „K.M oli juba varem Digipangas üks digipankuritest ehk koolitajatest, link digipangale leitav siit: [Digipank - Eesti Noorsootöötajate Kogu seisuga 20.11.2023.pdf - Google Drive](#). Digipangas olid koolituste hinnad fikseeritud ning noortekeskused ja KOVid said ise valida koolitaja, K. M-lt telliti mitme koolituse korraldamiseks, mis olid eraldi arvete alusel tasustatud vastavalt üldisele kokkulepitud hinnale digipangas.

Projekti raames tegid digipankurid ja teised ENKi liikmed väga tihedat koostööd, eesmärk oli viia kvaliteetsed koolitused ja moodulid noorsootöötajateni. Osad koolitused viis läbi ENK liige I. T, kes on valdkonna väga hea tundja ning arved olid Krohv Stuudio OÜlt.“.

Toetuse saaja edastas 13.08.2025. a projekti partneri järgmised selgitused Krohv OÜ ja Continuum OÜ teenuste tellimise osas:

„Krohv OÜ arve kuupäevaga 14.04.2023 kajastab 12.–13.04.2023 toimunud koolitust. Esmane päring koolituse korraldamiseks tehti 26.01.2023 M. K-le ja K. L-le. M. K oleks olnud valmis tegema Tartu moodulit (mis hiljem ära jäi) ning K. L loobus koolituse läbiviimisest. Seejärel küsiti valmisolekut E. L-lt, kes viis läbi koolitust, kuid soovis kõrvale kedagi mikrovideo osa eraldi juhendama. Pöörduti I. T poole, kes nõustus mikrovideo töötoa läbi viima.

Septembri 2023 koolituse tellimuse kohta tehti suuline päring kevadise koolituse läbiviijale, I. T-le, kuna kevadine koolitus õnnestus ja sellega oldi rahul. Kirjalikku päringut ei ole, kuna koolitused peatati 8.08.2023 ja alustati uuesti kiirkorras 29.08.2023 (vastavalt kirjavahetusele Harnoga), seoses sellega ei saanud varasemat kokkulepet olla. Samas oli teenus proportsioonis senisega.

Täpsustame, et K. M ei olnud 2023.a. kevadel enam Krohv Stuudio OÜga seotud, sest väljus ettevõttest 17.01.2023, seejärel omandas täisosaluse I.T. K.M sai projekti juhiks 16.01.2023 ja ENKi juhatusse valiti ta Üldkoosolekul alles 16.05.2023.“.

Projekti partneri 12.–13.04.2023 toimunud koolituse tellimuse selgituse tõenduseks edastas toetuse saaja 14.08.2025. a vastavad e-kirja päringud.

Continuum OÜ konsultatsiooniteenuse tellimine. Projekti ettevalmistusse olid kaasatud nii ENKi tegevjuht kui ka juhatus. Kuna projekti kinnitamise ajaks ei olnud projektijuhiga lepingut sõlmitud ning see töömaht ületas tegevjuhi tavapäraseid kohustusi telliti Continuum OÜ-lt teenust projekti käivitamise abistamiseks (koolituste väljatöötamise konsultatsioon), mida osutas ENKi tegevjuht. Juhatus leidis, et kuna tasu on vastavuses projektis plaanituga, siis töölepingu lisa asemel oli sel hetkel halduslikult lihtsam ning paremini eristatavam, maksta arve alusel, mis võimaldas paindlikult katta ajutisi projektijuhi ülesandeid, kuni leiti sobiv isik. Kuna projektijuht hiljem loobus ja tuli leida taas uus, oli ülesannete pidev üleandmine vältimatu ning eeldas seega tegevjuhilt suuremat panust.

Projekti partner selgitas veel, et oma töös lähtutakse Eesti Noorsootöötajate Kogu põhikirjast, mittetulundusühingute seadusest ja teistest kohalduvatest seadustest, samuti rahastajate kehtestatud reeglitest ning tegutsetakse teadlikult kaaludes võimalikke huvide konflikte ning pidades silmas otsustuspädevusi (üldkoosolek, juhatus, töötajad jne). Üheks näiteks on ka see, et asjasse puutuv isik ei võta enda kohta käivad otsused vastu ega osale nende kavandamises.

Käesoleval juhul ei ole projekti partner kaalunud võimalikke huvide konflikte ja tegutsenud nende vältimiseks vastavalt, kuna otsustati teenust osta oma töötajatega seotud ettevõtelt. Seega leiab

rakendusüksus, et kuigi Korra punkti 27.1.5. kohaselt ei olnud partneril alla 5 000 euro maksumusega teenuste korral kohustust võtta kolm võrdlevat pakkumust, ei vabastanud kehtestatud piirmäärade mitteületamine partnerit kohustusest järgida läbipaistvuse ja huvide konflikti vältimise põhimõtteid ning tagada õiglane konkurents kõikide potentsiaalsete teenuseosutajate vahel.

1.1.2 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Partnerluslepingu punkti 3.1 kohaselt kohustusid lepingu pooled täitma muuhulgas rakendusmäärusest, Korrast ja taotluse rahuldamise otsusest² (edaspidi TRO) tulenevaid nõudeid ning kohustusi.

Rakendusmääruse artikli 8.15 lõike 4 kohaselt järgitakse hanke ja lepingute täitmise ajal kõrgeimaid eetikanorme ning välditakse huvide konflikti. Sama artikli lõikes 3 on sätestatud, et juhul, kui programmi rakendamise osana sõlmitud lepingud jäävad alla siseriiklike või Euroopa Liidu riigihangetele seatud piirmäärade või ei mahu kohaldatavate riigihangete seaduste piiridesse, järgivad selliste lepingute sõlmimine (sealhulgas sõlmimisele eelnevad protseduurid) ja selliste lepingute tingimused parimaid majanduspraktikaid, sealhulgas aruandekohustust, võimaldavad täielikku ja õiglast konkurentsi potentsiaalsete pakkujate vahel, näiteks tõhusa hinnavõrdluse teel, ja tagavad Norra ja EMP finantsmehhanismi 2014–2021 ressursside optimaalse kasutuse. Rakendusmääruse artikli 1.3 lõike 2 järgi peab kõiki programme ja tegevusi viima ellu kooskõlas hea valitsemistava põhimõtetega, tagades muu hulgas usaldusväärsuse ja läbipaistvuse. Korruptsiooni suhtes kehtib nulltolerants.

TRO punkti 3 kohaselt peab toetuse saaja projekti elluviimisel täitma käesoleva otsuse, selle alusel sõlmitava toetuslepingu³ (edaspidi Leping) ning Korra punktides 6–12 toodud tingimusi ning tagab, et projekti partner täidab kõiki programmi korrast sätestatud kohustusi ning vastutab partneripoolsete rikkumiste eest.

Lepingu punkti 3.2. kohaselt on toetuse saaja kohustatud toetust kasutama vastavuses taotluse, taotluse rahuldamise otsuse, Lepingu ja Lepingu dokumentidega, täitma kõiki Korrast tulenevaid kohustusi ning tagama, et partner täidab Programmi korrast tulenevaid kohustusi ning kasutab toetust vastavuses taotluse, taotluse rahuldamise otsuse, Lepingu ja Lepingu dokumentidega.

Vastavalt RHS §-le 3 on hankija kohustatud järgima riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid, sh tegutsema hanke korraldamisel läbipaistvalt ja vältima konkurentsi kahjustavat huvide konflikti.

RHS § 4 punkti 4 kohaselt on huvide konflikt olukord, kus hankija või tema nimel tegutseva isiku töötajal, ametnikul, juhatuse liikmel või muul pädeval esindajal, kes on kaasatud riigihanke ettevalmistamisse või korraldamisse või kes võib muul moel mõjutada selle riigihanke tulemust, on otseselt või kaudselt finantsalaseid, majanduslikke või muid isiklikke huvisid, mida võib käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena.

Käesoleval juhul ei vasta partneri poolt teenuse tellimine rakendusmääruses sätestatud läbipaistvuse ja erapooletuse nõuetele, kuna teenuseid osteti oma töötajatega seotud ettevõtetelt. Kuivõrd K.M. töötas teenuste tellimisel Staarkana OÜ-lt projekti diginoorsootöö suunajuhina ja oli alates 02.06.2023. a juhatuse liige, siis oli isik otseselt seotud teenuste tellimise otsustusprotsessiga. Samuti, kui isik H.G. töötab teenuse tellimise ja osutamise ajal partneri tegevjuhina, on isik otseselt seotud otsustusprotsessis endaga seotud ettevõttelt Continuum OÜ-lt teenuse tellimisel. Rikkumist ei vabanda ka asjaolu, et juhatuse hinnangul oli ettevõttelt koolituse väljatöötamise konsultatsiooniteenuse tasu vastavuses projektis plaanituga või et sel hetkel puudus projektijuht ning see töömaht ületas tegevjuhi tavapäraseid kohustusi. Antud juhul esines teenuste

² Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt 01.03.2022 allkirjastatud otsus nr 11.2-9/ 0215 taotluse rahuldamise kohta

³ Riigi Tugiteenuste keskuse poolt 13.04.2022 allkirjastatud projektileping nr 11.2-9/0070

ostmisel olukord, kus teenusepakkujate valik oli mõjutatud projektiga seotud personali isiklikest ja majanduslikest huvidest.

Toetuse saajad ja töövõtjad peavad hoiduma igasugustest tegevustest, mis võib tekitada huvide konflikti. Selgitame, et huvide konfliktile võib viidata ka asjaolu, kui isik ei saa olukorrast tegelikult kasu, sest piisab sellest, kui asjaolud seavad ohtu tema ülesannete objektiivse ja erapooletu täitmise nagu Krohv Stuudio OÜ-lt koolitusteenuse tellimine (arved 14.04.2023 ja 19.09.2023). Koolituste tellijaks oli K.M., kes oli perioodil 09.08.2017–17.01.2023 Krohv stuudio OÜ juhatuse liige ja 50% osanik. Kuigi ajal, mil OÜ-lt Krohv Stuudio koolitust telliti (esmane päring 26.01.2023), ei olnud isik K.M. tegelik kasusaaja (väljus ettevõttest 17.01.2023), on tegemist tajutava huvide konfliktiga. Asjaolu, et isik K.M. töötas teenuse tellimise ajal projektis suunajuhina, sealjuures teades, milliseid teenuseid oli vaja tellida, mõjutavad veendumust ja usku isiku sõltumatusse ja erapooletusse. Seega ei ole välistatud, et K.M. olles ca 4 aastat ettevõtte üheks omanikuks ja juhatuse liikmeks, võis mõjutada teenuse tellimise valikut Krohv Stuudio OÜ-lt. Samas puuduvad rakendusüksusel andmed selle kohta, et isikul K.M. oleks Krohv Stuudio OÜ osas kaudseid või muid isiklike huvisid, mida võib käsitada tema erapooletust ja sõltumatust kahjustavatena ja seetõttu ei saa Krohv Stuudio OÜ-lt koolituste tellimist lugeda otseseks rikkumiseks.

Rakendusüksus leiab, et partner ei ole otsuse punktis 1.1.1 nimetatud ettevõtetelt teenuste tellimisel lähtunud partnerluslepingus sätestatud läbipaistvuse, erapooletuse ja eetikanormide nõuetest ning ei ole taganud õiglast konkurentsi potentsiaalsete teenusepakkujate vahel, eelistades oma töötajatega seotud ettevõtteid. Eelnevast lähtuvalt on partner rikkunud rakendusmääruses, Korras ja TRO-s sätestatud nõudeid.

1.1.3 Rikkumisele kohaldatav finantskorrektsiooni määr 25%

Vastavalt ühendmääruse § 21 lõikele 1, kui STS § 46 lõike 1 kohaselt ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ja finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine tõi kaasa rahalise mõju, siis vähendatakse toetust sõltuvalt rikkumise raskusest 2, 5, 10 või 25 protsenti tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud, kui ühendmääruse samas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

Käesoleval juhul osteti teenuseid korduvalt projekti partneri töötajatega seotud ettevõtetelt. Selline tegevus ei olnud kooskõlas huvide konflikti vältimise ja hea valitsemistava põhimõtetega. Huvide konflikti näol on tegemist väga raske rikkumisega (riigihangete korraldamisel tuvastatud huvide konflikti puhul, kui leping sõlmitakse seotud isikuga, rakendatakse ühendmääruse § 22⁶ lg 1 alusel 100%-list finantskorrektsiooni määra), mistõttu ei ole rakendusüksuse hinnangul käesoleva rikkumise olulisust ja raskust hinnates proportsionaalne rakendada 25%-st madalamat finantskorrektsiooni määra. Rakendusüksus on määra kohaldamisel arvesse võtnud, et partner on korduvalt ostnud teenuseid oma töötajatega seotud ettevõtetelt, mistõttu võib järeldada, et toetuse saaja partner ei ole pidanud huvide konflikti vältimist oluliseks ja on jätnud selle olukorra tähelepanuta, sealhulgas ka näilise huvide konflikt olukorra. Siinkohal juhib rakendusüksus tähelepanu ka asjaolule, et kuigi lepingu sõlmimine Krohv Stuudio OÜ-ga jäeti rikkumiseks lugemata, iseloomustab see käesoleval juhul partneri suhtumist huvide konflikti. Arvestades rikkumise korduvust ja selle olulist vastuolu läbipaistvuse ning eetikanõuetega, ei ole põhjendatud madalama korrektsioonimäära kohaldamine.

1.2 Toetuse saaja ei ole lepingu muutmisel järginud riigihangete seaduse üldpõhimõtteid

1.2.1 Rikkumise asjaolud ja toetuse saaja selgitused

Toetuse saaja viis läbi ostumenetluse eesmärgiga leida teenuseosutaja, kes looks video, mis võimestaks noorte kaasatust kohaliku tasandi otsustesse ning peegeldaks noorte erinevaid vajadusi ja igapäevaelu kitsaskohti. Pakkumuskutse edastati 03.05.2023. a viiele ettevõttele pakkumuste esitamise tähtajaga 08.05.2023. a. Lõppkokkuvõttes laekus kaks pakkumust. Edukaks osutus Concept Production OÜ, kellega sõlmiti 19.05.2023. a teenuse osutamise leping nr 6.4-1/23/12 (edaspidi *leping*) maksumusega 8 028,00 eurot (koos käibemaksuga), töö teostamise tähtajaga 9.06.2023. a.

Pakkumuskutses oli toodud video tehniline teostus järgmiselt:

„Videos küsitakse noore käest küsimus: *“Mida tahaksid Sina enda kodukohas muuta?”/ “Kas on midagi, mis Sinu kodukohas võiks olla paremini?”* Enne, kui noor küsimusele vastab, näidatakse Eesti kaardil, kust see noor pärit on. Video ilmestab, et 7-aastane ja 26-aastane näevad kitsaskohti enda elus väga erinevalt ent kõik kitsaskohad on piisavalt olulised, et neid tähtsustada.

1. Video maksimaalne pikkus on 10 minutit.
2. Videos osaleb 15-20 noort vanuses 7-26. Noored võib jagada arvult sarnastesse vanuserühmadesse – nt 6 noort vanuses 7-12, 6 noort vanuses 13-19 ja 6 noort vanuses 20-26. Osalejad leiab edukas pakkuja.
3. Noorte valikul tuleb arvestada seda, et regionaalselt oleks kaetud iga Eesti maakond.
4. Noorte valikul tuleb eelistada võimalikult erineva profiiliga noori; nt erinev etniline taust, erinev visuaalne- või soodentiteet või sooline eneseväljendus, selgelt eristuvate huvialadega noored jms.
5. Noore poolt toodud kitsaskohale ilmub videos illustratiivne animeeritud taustaefektiga lahendus. Näiteks toob mõni noor kitsaskohana välja puuduliku valgustuse kodutänaval. Sellest tulenevalt joonistatakse taustale tänavavalgustuslambid vms.
6. Edukas pakkuja peab olema valmis arvestama protsessi käigus ilmnevate Haridus- ja Noorteameti poolsete ettepanekutega (nt animatsiooni, algus- või lõpukaadri osas).“.

Pakkuja pidi tagama, et videotes osalevad noored on vanuses 7–26; kokku 15–20 noort; igas vanuserühmas sarnane arv noori.

Vastavalt pakkumuskutsele pidi video lõplike täienduste tegemiseks toimuma viimane tagasisidestamine hiljemalt 05.06.2023. a. Tegelikult toimus video viimane tagasisidestamine 29.06.2023. a ja töö üleandmine 30.06.2023. a. Seega anti töö üle 9.06.2023. a asemel 30.06.2023. a ehk töö teostamiseks kulus 21 päeva asemel 42 päeva.

Toetuse saaja selgitas 18.07.2025. a, et lepingu kirjalikku muudatust sõlmitud ei ole ja lisas järgmise selgituse: „*Lepingu tööde üleandmise on pikenenud seoses sellega, et tööde esmase ülevaatamise järel on antud tagasisidet soovitud täienduste osas ning seda mitmel korral. Tegu on olnud jooksva tööde täiendamisega. Esmalt saadeti tööd Harnole ülevaatamiseks ja tagasisidestamiseks draftina 7.06.2023. Enne lõplikke verisoone on toimunud mitmed muudatused*“. Toetuse saaja esitas tõendusena tööde vastuvõtmise akti koos tööde üleandmist tõendava materjali ja kirjavahetusega.

Esitatud tõendusmaterjalist selgub, et 01.06.2023. a on töövõtja toetuse saajale selgitanud, et võttepäev oli 30.05.2023. a, kokku salvestati 13 noort (kirjas olnud 17 st noorest 4 haigestusid) ja et video on toetuse saaja laual ülevaatamiseks järgmisel nädala kolmapäeval või neljapäeval ehk siis 7.06.2023. a või 8.06.2023. a. Video *draft* saadeti 7.06.2023. a tagasisidestamiseks koos töövõtja kommentaaride/märkmetega, millest muuhulgas selgub, et hetkel on video helindamata ning sel põhjusel kõik helilised nivood ja üleminekud ei ole puhtad.

Kirjavahetusest nähtub, et 12.06.2023. a on toetuse saaja saatnud töövõtjale kirja teavitustega seotud logod (sh link toetusmeetme teavituse logole) ning töövõtja on 13.06.2023. a saatnud selleks hetkeks teostatud muudatustega video, küsides toetuse saajalt, mida veel teha ning tõi välja video osas tegemist vajavad tööd (kõik vahetekstid keeleliselt toimetada, mõned üleminekud

sujuda, kõikidele vahetekstidele VO alla lugeda, 60s *teaser*). Samal päeval on toetuse saaja vastanud töövõtjale, et tagasisidestab versiooni nr 6, lisades veel video osas sisulisi mõtteid ja märkusi. Toetuse saaja andis töövõtjale veel ka teada, et kuigi töö on ajamahukas, siis tegelikult oli esialgne maht suurem võrreldes toimetatava materjali mahuga.

Töövõtja on 14.06.2023. a saatnud video lingi tagasisidestamisele, millele toetuse saaja vastas samal päeval ja tõi välja parandusettepanekud ning puudused. 19.06.2023. a on töövõtja saatnud lühikese video (*teaser*), millele toetuse saaja vastas, et töövõtja saadaks ühe kirjaga lõplikud versioonid, et üle vaadata üle pikem video versioon ja anda viimane tagasiside ning pärast seda plaanis toetuse saaja teostada tööde üleandmise-vastuvõtmise akti. Töövõtja saatis samal päeval, s.o 19.06.2023. a, pika ja lühikese video lingid. Toetuse saaja andis tagasisidet 22.06.2023. a, tuues välja puudused ja tähelepanekud. Parandatud videod ajaga 6 minutit ja 6 ja *teaser*'id (*teaser*'id 25 sekundit ja 30 sekundit ning pikk *teaser* 1 min 30 sekundit) saadeti 27.06.2023. a, millele toetuse saaja andis tagasisidet 29.06.2023. a. Puuduseks oli, et *teaser*'itel puudusid lõpus rahastaja logod. Töövõtja tegi samal päeval parandused. Seega toimus tehtud töö viimane tagasisidestamine 29.06.2023. a.

29.06.2023. a kirjaga soovis toetuse saaja teada saada veel, et kas on võimalik videote kausta lisada SRT fail ning Square ja postmark formaatidega fail, mille osas töövõtja vastas, et ilma lisakuluta saab teha transcripidest SRT failid, kuid Square ja postmark formaatidega on lugu keerulisem ja mõlema formaadi jaoks oleks vaja kogu graafika eemaldada või täielikult ümber teha ja see on päris suur töömaht, pakkudes välja, et nad teevad square ja postmark formaadid ainult *teaser*'itest (25s ja 30s). Töövõtja selgitas 30.06.2023 kirjas toetuse saajale, et video hankes ei olnud tellitud SRT faile ja Square ja postmark formaatidega faile. Seega selgub esitatud kirjavahetusest, et perioodil 7.06.–29.06.2023 toimus videotes paranduste tegemine ning täiendavaid töid soovis toetuse saaja tellida 29.06.2023. a.

Kuivõrd lepingu täitmine on viibinud ning viivitust ei ole põhjustanud ettenägematud asjaolud, siis ei ole lepingu täitmise tähtaja pikenemine 100% võrra tulenenud objektiivsetest põhjustest ning sellega on rikutud RHS § 3 punktides 1–3 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid.

1.2.2 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Rakendusüksuse hinnangul ei muuda hankija eelnevad selgitused käesoleva rikkumise asjaolusid ega järeldusi ning ei anna alust finantskorrektsioonist loobumiseks.

RHS § 3 punkti 1 järgi peab hankija tegutsema riigihanke korraldamisel läbipaistvalt.

RHS § 3 punkti 2 järgi peab hankija kohtlema kõiki isikuid, kelle elu- või asukoht on Eestis, mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis, muus Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Maaailma Kaubandusorganisatsiooni riigihankelepinguga ühinenud riigis, võrdselt ja jälgima, et kõik isikutele seatavad piirangud ja kriteeriumid oleksid riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud.

RHS § 3 punkti 3 järgi tagab hankija konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel, kusjuures avalik-õigusliku juriidilise isiku või avalikke vahendeid kasutava eraõigusliku isiku osalemine riigihankes ei tohi moonutada konkurentsi tema poolt avalike vahendite kasutamise tõttu.

Hankelepingu muutmine eeldab poolte vastavat tahet. Kuigi käesoleval juhul puudub poolte vahel kirjalik kokkulepe lepingu tähtaja pikendamise kohta, võib töövõtja poolset viivitust video esitamise osas lugeda lepingu muutmiseks (tähtaja pikendamiseks). Antud juhul ei ole lepingu tähtaja ületamine tingitud ettenägematute asjaolude ilmnemisega ning lepingulise töö üleandmist ei saa lugeda ka töövõtja poolseks lepingu rikkumiseks, kuna toetuse saaja ei ole lepingu punkt 7.1 kohaselt tähtaegselt esitamata video osas juhtinud töövõtja tähelepanu töö teostamise viivitamisele ega nõudnud lepingu raames tellitud töö tähtaegset üleandmist.

Lepingu täitmise kuupäevad on olulised lepingu tingimused, mis mõjutavad otseselt pakkujate ringi. Käesoleval juhul on lepingu tähtaeg pikenenud eaproportsionaalselt pika aja võrra, kaks korda esialgsest tähtajast. Ostumenetluses osalemisest huvitatud isikud pidid otsustama hankes osalemise üle ja lähtuma pakkumuse esitamisel teadmisest, et leping tuleb täita pakkumiskutses märgitud tähtajaks, s.o 9.06.2023. a. Seega pidid kõik hankest huvitatud isikud arvestama video loomiseks väga lühikese ajaperioodiga. Kaks korda pikem tähtaeg võib olla selline asjaolu, mis võinuks mõjutada pakkujate ringi ja ostumenetluse tulemust, sest pikem tähtaeg kui töötajale soodsam asjaolu võinuks motiveerida pakkumust esitada pakkumuskutse saanud ettevõtteid. Seega ei saa välistada võimalust, et kui kõigile oleks olnud kohe teada tööde pikem täitmistähtaeg, oleksid pakkumuse esitanud kõik pakkumuskutse saanud viis ettevõtet. Liiga lühikese täitmisaega kinnitab ka asjaolu, et üks pakkujatest juhtis juba ostumenetluse käigus tähelepanu sellele, et algselt seatud tähtaeg on väga lühike ning töömahu täitmine sellises ajaraamis keeruline. Seega on rikutud ka RHS § 3 lõiget 3, mis kohustab hankijat tagama konkurentsi efektiivse ärakasutamise riigihankel. Samuti võinuks ka pakkumuste hinnad osutuda erinevaks, kui ostumenetluse dokumendid oleks kohe sisaldanud pikemat tähtaega, kuna töötajaja ei oleks olnud video koostamisel piiratud lühikese tähtaja ja töö tegemise kiirusega.

Rakendusüksus selgitab, et hankija peab enne hanke väljakuulutamist täpselt planeerima, millistel tingimustel soovib ta eduka pakkujaga hankelepingu sõlmida ning peab kõik sellised tingimused pakkujate võrdse kohtlemise eesmärgil lisama hankedokumentidesse või hankelepingu projekti. Hanke planeerimisel saab hankija tutvuda lepingu täitmiseks vaja mineva ajaperioodiga, et koostada optimaalsed ja hankija huvidele vastavad hankelepingus sätestatud tööde täitmise tähtajad. Euroopa Kohtu kohtuasja nr C-549/14 punkti 30 ja 36–38 kohaselt, kui hankija soovib mingil põhjusel teha pärast hankelepingu sõlmimist selles teatud muudatusi, isegi olulisi, siis tuleb selline võimalus sõnaselgelt ette näha koos detailsete reeglitega nii, et kõik hankes osalemisest huvitatud isikud oleksid sellest võimalusest teadlikud ning saaksid oma pakkumused esitada võrdsetel tingimustel.

Lisaks märgib rakendusüksus, et antud muudatust saab lugeda oluliseks ka asjaolul, et muudatus tingib hankelepingust tuleneva lepinguliste kohustuste vahekorra muutumise pakkuja kasuks, kuivõrd hankelepingu tähtaja muutmisega on võimaldatud hanke võitnud pakkujale soodsamad tingimused kui hankelepingu sõlmimise hetkel.

Eelnevast tulenevalt on rakendusüksus seisukohal, et võimaldades edukale pakkujale lepingute täitmiseks kaks korda pikemat tähtaega esialgsest tähtajast (21 päeva asemel 42 päeva), on hankija rikkunud ka RHS §-s 3 sätestatud isikute võrdse kohtlemise, hanke läbipaistvuse ja konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõtteid.

1.2.3 Rikkumisele kohalduv finantskorrektsiooni määr 5%

Vastavalt ühendmääruse § 21 lõikele 1, kui struktuuritoetuse seaduse § 46 lõike 1 kohaselt ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ja finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine tõi kaasa rahalise mõju, siis vähendatakse toetust sõltuvalt rikkumise raskusest 2, 5, 10 või 25 protsenti tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud, kui ühendmääruse 4. peatükis ei ole sätestatud teisiti.

Ühendmääruse § 22⁸ sätestab, et kui alla riigihanke piirmäära või sotsiaal- või eriteenuste riigihanke või ideekonkursi korraldamisel rikutakse riigihangete seadust või hankemenetluses ilmneb §-des 22–22⁷ nimetatata riigihangete seaduse rikkumine, kohaldatakse sõltuvalt rikkumise raskusest ja ulatusest rikkumisega seotud hankelepingu osale ühendmääruse § 21 lõikes 1 nimetatud finantskorrektsiooni määra, välja arvatud juhul, kui rikkumine on üksnes formaalne.

Rakendusüksuse hinnangul ei ole käesoleva rikkumise olulisust ja raskust hinnates proportsionaalne rakendada kõige rangemaid finantskorrektsiooni määrasid 25% ega 10%. Arvestades menetluse eripära (ostumenetlus), ei pea rakendusüksus sellises suurusjärgus korrektsiooni tegemist proportsionaalseks. Rakendusüksuse hinnangul on praegusel juhul põhjendatud rakendada korrektsiooni 5%-lises määras, kuivõrd tegemist on eelduslikult väikese finantsmõjuga rikkumisega. Ostumenetlus viidi nõuetekohaselt läbi ning tööde lõpptulemus vastas projekti eesmärkidele. Teisalt ei anna eeltoodud põhjendused alust otsuses kirjeldatud rikkumise osas rakendada 5%-st madalamat finantskorrektsiooni määra, kuivõrd algselt lepingu täitmise tähtaega on pikendatud kaks korda, mida tuleb pidada oluliseks pikendamiseks. Tööde teostustähtaja pikenemine võinuks mõjutada potentsiaalsete pakkujate ringi ning muutis lepingupoolte kohustuste vahekorda teenusepakkuja kasuks viisil, mida algselt ei olnud ette nähtud. Seega pole välistatud olukord, et teiste hankest huvitatud isikute jaoks tundus tööde teostamise aeg liialt lühike, mistõttu loobusid nad pakkumuse esitamisest. Rakendusüksus selgitab, et pakkujate arv iseenesest ei pruugi mõjutada pakkumuste maksumust odavnemise suunas, kuid pole samas võimalik täielikult välistada võimalust, et pakkuja, kes pikema tööde teostamise aja tõttu oleks olnud huvitatud hankes osalemisest, oleks teinud ka parima pakkumise nii teostatava töö kui ka maksumuse osas, mistõttu oleks olnud tagatud rahaliste vahendite säästlikum kasutamine.

Seega arvestades eelpool toodut, ei ole põhjendatud kohaldada väiksemat finantskorrektsiooni määra kui 5%, mis on rakendusüksuse hinnangul põhjendatud ja proportsionaalne rikkumise raskusega.

1.3 Finantskorrektsiooni summa ja projekti eelarve vähendamine

Toetuse saaja on punktis 1.1. toodud rikkumisega seotud OÜ-de Staarkana ja Continuum kulusid kajastanud tegevuses 14 „Noorsootöötajate koolitamine, nõustamine, õppematerjalide loomine, materjalide repositooriumi arendamine ja noorsootöötajate digivahendite kasutamise kaardistamine ning rahvusvaheliste parimate praktikate koondamine“ kokku abikõlblikus summas 5550 eurot (KD-d nr 136, nr 215-216, nr 218, nr 237, nr 310, nr 331, nr 333–334 ja nr 402).

Lähtuvalt otsuse punktist 1.1. loeb rakendusüksus OÜ-dega Staarkana ja Continuum seotud kuludest mitteabikõlblikuks **1387,50 eurot** ($5550 \times 25\%$), millest toetus moodustab 1387,50 eurot.

Toetuse saaja on punktis 1.2. toodud rikkumisega seotud Concept Production OÜ kulu kajastanud tegevuses 5 „Projektijuhtimine“ abikõlblikus summas 8028 eurot (KD nr 282).

Lähtuvalt otsuse punktist 1.2. loeb rakendusüksus Concept Production OÜ kulust mitteabikõlblikuks **401,40 eurot** ($8028 \times 5\%$), millest toetus moodustab 401,40 eurot.

Tulenevalt Korra punktist 23.1. muudab rakendusüksus omaalgatuslikult projekti osas 01.03.2022. a tehtud taotluse rahuldamise otsuse nr 11.2-9/0215 resolutsiooni ning vähendab mitteabikõlbliku summa 1788,90 euro ($1387,50 + 401,40$) võrra projekti eelarvet.

2 Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Tulenevalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lõikest 1 ja kooskõlas Korra punktiga 28.3.3. peab haldusorgan enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Rakendusüksus edastas 02.09.2025. a toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht antud otsuse kohta hiljemalt 15.09.2025. a. Toetuse saaja vastas 15.09.2025. a, et on finantskorrektsiooni otsuse eelnõuga tutvunud ja neil ei ole plaanis otsuse eelnõule kommentaare esitada.

3 Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. lugeda projekti „Noortevaldkonna digihüpe“ raames mitteabikõlblikuks kuluks 1788,90 eurot, millest toetus moodustab 100%;
2. nõuda toetuse saajalt tagasi KD-de nr 136, nr 215–216, nr 218, nr 237, nr 310, nr 331, nr 333–334, nr 402 ja nr 282 alusel väljamakstud toetus summas 1788,90 eurot;
3. toetuse saajal kanda 60 kalendripäeva jooksul alates käesoleva otsuse kehtima hakkamise päevast tagastatav toetus summas 1788,90 eurot talle sobivale Rahandusministeeriumi pangakontole: SEB Pank – a/a EE891010220034796011 (SWIFT: EEUHEE2X) või Swedbank – a/a EE932200221023778606 (SWIFT: HABAE2X) või Luminor Bank EE701700017001577198 (SWIFT: NDEAE2X) või LHV Pank EE777700771003813400 (BIC/SWIFT: LHVBE22) viitenumbriga 2800082938. Selgituseks märkida projekti number ja otsuse number;
4. muuta 01.03.2022 toetuse rahuldamise otsuse nr 11.2-9/0215 punkte 6 ja 7 alljärgnevalt:
 - 4.1. „6. Projekti abikõlblikud kogukulud on 869 635,06 eurot (kaheksasada kuuskümmend üheksa tuhat kuussada kolmkümmend viis eurot ja kuus senti);
 - 4.2. „7. Toetuse määr 100 protsenti projekti abikõlblikest kuludest ja maksimaalne suurus 869 635,06 eurot (kaheksasada kuuskümmend üheksa tuhat kuussada kolmkümmend viis eurot ja kuus senti)“.

Toetuse saajal on võimalik põhjendatud juhtudel taotleda tagasimaksmisele kuuluva toetuse ajatamist vastavalt ühendmääruse §-s 24 toodule, esitades kümne tööpäeva jooksul finantskorrektsiooni otsuse kättesaamisest arvates vastava taotluse RTK-le.

Välissuhtlemisseaduse § 8 lg 5¹ kohaselt, kui tagasimaksmisele kuuluvat toetust ei maksta tagasi tähtaja jooksul ja seda ei ole võimalik selle aja jooksul tasaarvestada samale isikule väljamaksmisele kuuluva toetusega, võib RTK anda otsuse sundtäitmisele täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

Otsust on võimalik vaidlustada HMS §-s 73 sätestatud korras, esitades vaide Riigi Tugiteenuste Keskusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams

toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Liivika Põder
5917 7036
Liivika.Poder@rtk.ee